

С Т А Н О В И Щ Е

на доц. д-р ик. Любомир Димитров Любенов
научна специалност 05 02 18 Икономика и управление

относно: дисертационен труд за придобиване на научна степен „доктор на науките“ по професионално направление 3.7. "Администрация и управление", докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ с автор Радослав Харабин

Тема на дисертационния труд: **„ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧНА ТЕОРИЯ НА КРИЗИСНИЯ МЕНИДЖМЪНТ - ОРГАНИЗАЦИОННИ И ФИНАНСОВИ АСПЕКТИ.**

ПОЛСКИЯТ КАЗУС В ТЕРИТОРИАЛНОТО ПРИЛАГАНЕ ”

Основание за представяне на становището: заповед № 487 от 12.07.2021 г. на ректора на Варненски свободен университет “Черноризец Храбър“ за участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд.

1. Информация за докторанта

Авторът на дисертационния труд – Радослав Харабин е заместник-декан на факултета по търговия и безопасност във филиала в Келце на Обществената академия на науките в Лодз и доцент в катедра Управление на кризи, както и Вицепрезидент на Института за управление на кризи и компютърно моделиране в Келце (Полша).

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд се състои от 253 страници текст. Той има въведение, четири глави, заключение, списък с използваните информационни източници. Основният текст на дисертацията съдържа 5 таблици, 12 фигури и 2 схеми. Списъкът на литературните източници се състои от 335 заглавия на български,

английски и полски език, включително 150 международни и полски правни акта и др.

Във въведението правилно се обосновава изборът на темата от позицията на значимост, актуалност и перспективност. Добре са формулирани теза, предмет и обект на изследване, цели и задачи. Убедително са представени хипотези, които авторът доказва в следващите страници. Посочени са и методите на изследване в процеса на работата над дисертационния труд.

РАЗДЕЛ ПЪРВИ е посветен на функционалните и прагматичните основи на теорията за управление на кризи, тяхната типология и методологията на изследването. Този раздел е методологична основа на дисертацията. Кризисното управление е дефинирано като връзка между правните норми и практиката на функциониране на институциите, отговорни за тяхното изпълнение, което обяснява избора на темите от втора и трета глава, както и теоретичната обосновка на модела за управление на кризи в четвърта глава.

РАЗДЕЛ ВТОРИ третира нормативният анализ на управлението на кризи, като нормите на закона са приети за базови на структурата и практиката на управлението на кризи. Изследвани са нормативното значение на управлението на кризи, институциите с нормативни задачи в обхвата на управлението на кризи и финансирането на управлението на кризи. Анализирани са проблемите на източниците и принципите на изразходване на средства при управление на кризи. Направени са констатации на основата на законодателните решения.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ представя практиката на функциониране на институциите за управление на кризи. Изследвани са организацията и функционирането на областните, околийските и общинските центрове за управление на кризи, като е заключено, че структурата за управление на кризи се основава на централните за управление на кризи. Като най-съществено от гледна точка на изследователските цели е прието проследяването на действията по време на

кризисни ситуации - представени са избрани казуси. Описани са източниците и мащаба на разходите за управление на кризи в Полша, с акцент върху Свентокшиска област.

РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ описва тристранен модел за управление на кризи, състоящ се от описание на същността, проблемите на функциониране на структурата и въпроса за финансирането на управлението на кризи. Доказана е необходимостта от сътрудничество между институциите за управление на кризи на базата на функционален критерий. Анализът на нормативните разпоредби и тяхното приложение в практиката разкрива отклонения от нормативния модел и недостатъци на приложимите правни норми в регулацията на изследваната материя. Предложени са различни алтернативни източници и форми за кризисно финансиране.

3. Положителни научни и научно-приложни резултати от изследването

В предложението за защита дисертационен труд Радослав Харабин е постигнал положителни резултати в трите основни направления – теоретично, методологично и приложно. Основните постижения са:

- избрана е актуална и значима тема, третирана на примера на конкретен обект на изследване. Поставени са конкретни задачи за изследване и обосноваване, с които авторът се е справил успешно. Избрани са методи за изследване, които обещаваат комплексен и системен подход, предпоставка за богатство на изводи и препоръки, респ. научно-приложни приноси.
- структурата на изследването е издържана в духа на поставените цели и задачи. В дисертационния труд последователно се представят теоретичните и методологичните аспекти на кризисния мениджмънт.
- разработен е универсален (сферичен) модел за анализ на човешката дейност, свързан с управлението на обществената безопасност на държавата. В цялостен аспект, той касае въпросите в областта на управлението,

сигурността и икономиката, а в специален - организационните и икономическите проблеми на управлението на кризи.

- много добро впечатление прави извеждането на обобщения и изводи в края на всеки раздел, както и представеното заключение към дисертационния труд, с обосновано формулиране на основните резултати от изследването. Списъкът с публикациите дава допълнителна обосновка за положителните резултати от изследването.

4. Критични бележки, препоръки и въпроси

Всяко изследване върху специфичен и сравнително по-слабо разработен проблем предизвиква интерес и поставя въпроси, води до критични съображения, които най-често имат за цел по-нататъшно задълбочаване и подобряване на постигнатите резултати. В този смисъл са формулирани следните бележки и въпроси:

- справката с приносите, предложена от автора, е твърде обща (над 7 стр.) и в някои отношения извън обхвата на дисертационното изследване. Необходимо е прецизиране съобразно обекта, предмета, ограниченията на изследване и др.
- има ли възможност за по-широко приложение на натрупания полски опит в териториалното прилагане на управлението на кризи в други региони и страни - България и т.н.?

5. Оценка на публикациите на автора

Представените публикации, посветени на дисертационния труд, отговарят на изискванията за конкурс по посочената научна степен доктор на науките, а като съдържание, са свързани с проблематиката на защитаваната теза, цели и задачи. Като обем и значимост, публикациите са напълно достатъчни.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е представен в установената форма и съдържание. Той отразява в обобщен вид основните резултати от изследването и дава необходимата представа за теоретичните и приложни постижения на автора.

7. Заключение

Посочените положителни резултати от изследването дават достатъчно основание за обща положителна оценка на научния потенциал и възможности за изследователска дейност на кандидата по конкурса. Това ми позволява да гласувам положително за присъждане на Радослав Харабин на научната степен доктор на науките по професионално направление 3.7. "Администрация и управление", докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“.

Русе, 28.07.2021 г.

доц. д-р ик. Любомир Любенов